

ژباړه: د افغانستان انقلابي سازمان

دين د لنين له انده*

مذهب د ولسونو ترپاک دی. د مارکس دا حکیمانه وېنا، د دين د مسئلې په اړه د مارکسيزم د کلي نړۍ ليد د ملاتير جوړوي. مارکسيزم، هميشه دين او کليساوې او ټول مذهبي جوړښتونه د بورژوازي هغه ارتجاعې ارګانونه ګڼي - چې غواړي د زېښناک نه دفاع وکړي او کارګره طبقه تحقير او منحرفه کړي.

يوازې د کارګرو پر ګڼو طبقاتي مبارزه - چې د پرولتاريا پراخه افسار په هر اړخيزه توګه انقلابي او ټولنيز آګاهانه پراتيک لورې ته کارې - کولای شي چې تر ستم لاندې پر ګڼي په رښتيني توګه د مذهب له يوغه وژغوري.

انګلس، د دورينګ په ظاهره انقلابي مفکوره - چې په سوسيالستي ټولنه کې مذهب په بشپړه توګه منعه ګڼي - په کلکه غندي. د انګلس په فکر، مذهب ته د داسې جګړې اعلان له "بېسمارک څخه هم زيات بېسمارک کېدو" په مانا ده. انګلس له کارګر ګوند څخه غواړي چې دا ګوند بايد په دې پوه شي چې په زغم او حوصلې سره د پرولتاريا په غونډولو او پوهيبي لاس پورې کړي او باورمند دی چې دا کار به د دين له منځه تللو لامل شي.

سوسيال دموکراسۍ، به د دولت پر وړاندې مذهب يوه خصوصي چاره ګڼله. خو په هيڅ وجه يې هم د ځان پر وړاندې او په هيڅ وجه يې د مارکسيزم پر وړاندې او په هيڅ وجه يې د کارګر ګوند پر وړاندې (مذهب د يوې خصوصي چارې په توګه نه ګڼله).

د مذهب پر وړاندې مبارزه ناپېدا انتزاعي - ايډولوژيکو تبليغاتو پورې محدوده او منحصره کړو، بلکې بايد د طبقاتي غورځنګ له ځانګړي پراتيک سره چې موخه يې د مذهب د رښې وچول دي، تړاو ورکړو.

نن ورځ د مذهب تر ټولو ژورې رښې پر زيارکښو ولسونو باندې په هغه ټولنيز ستم او د پانګې د بې واګي ځواکونو په وړاندې د هغوی په ناتوانۍ کې نغښتې چې هره ورځ او هر ساعت د هرې بلې غېر عادي پېښې لکه جګړې او زلزلې او داسې نورو په پرتله په زړه او چنده بد او دردناکه او غير انساني کړاونه پر عادي زيارکښو انسانانو تېي.

"خدایان د ويرې له امله رامنځ ته شوي"، د پانګې د بې واګي ځواک له ويرې څخه. بې واګه، ځکه چې د هغه عمل د ولسي پر ګڼو لخوا د وړاندوينې وړ نه دی او د ژوندانه په هر قدم کې پرولتاريا او وړه مالکين؛ ناڅاپي، تصادفي او غير منظره ديوالي کيدو او د ولړۍ له امله په سوالګرۍ او دريوزګرۍ او بدلونۍ ګواښي او په واقعيت کې هم داسې کوي.

تر هغه چې د پانګوالې د اجباري کار له امله خپل شوی پر ګڼي، د پانګوالې بې واګي او ويرانونکي ځواکونو پورې تړلي وي، تر هغه پورې چې دې پر ګڼو پخپله زده کړي نه وي چې متحد، متشکل او د برنامې سره سم، دا رېښه يعني د پانګې واکمنتيا په هرې بڼې کې په آګاهانه ډول سره له منځه يوسي، تر هغه مهاله هيڅ ډول ښوونيزه رساله نشي کولای دا پر ګڼي د مذهب له لاسه وژغوري.

د سوسيال دموکراسۍ آنتيستي تبليغ، بايد د هغې د اصلي دندې تابع وي. يعنې د زېښناکګرو پر وړاندې د استعمار شوو ولسونو د طبقاتي مبارزې پراختيا.

د آنتيزم تيوريک تبليغ، يعنې د پرولتاريا د ځانګړو قشرونو د مذهبي اعتقاداتو له منځه وړل، د دې قشرونو طبقاتي مبارزې د برياليتوب له بهير او شرايطو څخه جلا، غير ديالکتيکي فکري ډول ښکاره کوي؛ يو مطلق بريد ته د نسبي او متغير بريد د بدلول مانا لري، د داسې څه په قهري ډول د جلا کولو په مانا ده چې په يوه شته واقعيت کې، له يو بل سره په نه غوځيدونکي ډول تړاو لري. يوه بېلګه وړاندې کوو: داسې انګېرو چې د يوې ځانګړې سيمې او د يوه ځانګړي صنعت

پرولتاريا د سوسيال دموکراتانو په يوه نسبتاً پرمختللي آگاه قشر باندې تجزيه کيږي چې څرگنده ده چې آتنيستان هم دي - او همدا ډول د کارگرانو په يوه وروسته پاتې قشر چې لا د کلي او کليوالو سره تړاو لري، په خداي باور لري، کليسا ته ځي او ان د کلي د روحانيونو تر مستقيمي اغېزې لاندې دي او په فرض سره يوه مسيحي کارگري اتحاديه جوړوي. او بيا هم فرض کوو چې په دې سيمې کې اقتصادي مبارزه په اعتصاب او بندي ده. په داسې حالت کې، يو مارکسيست دنده لري چې د هر بل څه په پرتله د اعتصابي غورځنگ برياليتوب مهم وگڼي، په دې مبارزې کې د کارگرانو د انشعاب پر وړاندې په قاطعيت سره فعاليت وکړي او په قاطعانه ډول د دې انشعاب پر وړاندې مبارزه وکړي. په داسې شرايطو کې آتنيستي تبليغ کولای شي په بشپړه توگه بې ځايه او ان زيانمن کونکي وي؛ نه د انتخاباتو بيللو او داسې نور شيانو په اړه د وروسته پاتې اقشارو په منځ کې د ويرې اچونې د لټواکه ملاحظاتو له امله، بلکې د طبقاتي مبارزې د واقعي پرمختگ له نظره چې په پانگوالې مدرنې ټولنې کې د يوازې آتنيستي تبليغاتو په پرتله سل ځل بڼه کولای شي په مسيحيت معتقد کس د سوسيال دموکراسۍ خوا ته راجلب کړي. يو آتنيست مبلغ، په داسې حالاتو او شرايطو کې، يوازې د هغو کشيشانو او روحانيونو لاره هواره وي، چې غوره هيله يې دا ده چې کارگران د دې پرځای چې په اعتصاب کې د گډون لپاره سره نژدې شي، پر خداي د باور لرو يا نلرو پر سر له يو بل نه جلا شي. يو آتنيست چې په هره بيه د خداي پر وړاندې د جگړې موعظه کوي، په واقعيت کې له کشيشانو او بورژوازي سره مرسته کوي (هماغسې چې آتنيستان په حقيقت کې تل له بورژوازي سره مرسته کوي).

يو مارکسيست بايد ماترياليسټ، يعني د مذهب د بنمن وي؛ خو يو ديالکتيک ماترياليسټ، د مذهب پر وړاندې مبارزه په انتزاعي او د آستره او محض تيوريکي تبليغ پر بنسټ، چې تل يو شان وي، نه ترسره کوي. بلکې هغه په مشخصه توگه د طبقاتي مبارزې پر بنسټ - په هماغه ډول چې په واقعي نړۍ کې ترسره کېږي او ولسونو ته لا زيات او لا بڼه تعليم ورکوي - ترسره کوي. يو مارکسيست بايد وکولای شي د يوه ځانگړي موقعيت ټول اړخونه په پام کې ونيسي او تل د آتنيست او اپورتونيزم تر منځ بريد وپېژني (دا بريد نسبي، متحرک او تغيير منونکی دی).

*د ۱۹۰۹ کال د مې مياشت ۱۳ نېټه، د پرولتاريا په ۴۵ گڼه کې د لنين د خپره شوې مقالې ځينې برخې